

Nieuwe presentatie ambachten blaast Bokrijk nieuw leven in

do 20/03/2014 - 17:36 Belga

Het openluchtmuseum Bokrijk gaat een nieuw en ambitieus project lanceren waarbij oude ambachten als bierbrouwen, smeden, leder bewerken en pottenbakken "op een innovatieve manier" zullen herleven. Op een persconferentie is gezegd dat deze ambachten en technieken om in het dagelijkse levensonderhoud te voorzien, vanaf 2016 opnieuw tot leven zullen worden gebracht rond het dorpsplein in het Domein Bokrijk.

Met het nieuwe project wil Domein Bokrijk het erfgoed, het vakmanschap en de expertise die het openluchtmuseum rijk is, "frisser dan ooit ontsluiten" op maat van de bezoeker. Onder de noemer "Bokrijk brandmerkt" zullen aloude ambachten en technieken uit het vroegere, dagelijkse leven in de kijker worden gezet. Dit zal gebeuren via een permanente en "belevingsvolle" opstelling in een selectie van de historische huizen, die in Bokrijk geconcentreerd staan rond het Kempense dorpsplein.

"Het verleden is geen afgesloten hoofdstuk, maar leeft door in de wereld van vandaag en morgen en geeft ons kennis en inzichten", zegt Igor Philtjens, voorzitter van Domein Bokrijk en Limburgs gedeputeerde van Toerisme, Erfgoed en Cultuur. "Net die actuele blik op onze geschiedenis maakt een essentieel onderdeel uit van dit project." Voor het project wordt onder meer een samenwerking aangegaan met architect Bart Lens, die als adviseur en creatief klankbord zal meewerken om de bezoekers de link te laten leggen tussen verleden en heden.

Genk: Bokrijk is klaar voor internationale markt

20/03/14 - Vzw Het Domein Bokrijk lanceerde vandaag een nieuw en ambitieus project om het erfgoed, het vakmanschap en de expertise die het Openluchtmuseum rijk is, frisser dan ooit te ontsluiten op maat van de bezoeker van vandaag én morgen. Onder de noemer 'bokrijk brandmerkt' wil Bokrijk aloude ambachten en technieken uit het vroegere dagelijkse leven op een innovatieve manier in de kijker zetten via een permanente en belevingsvolle opstelling in een selectie historische huizen geconcentreerd rond het Kempens dorpsplein. Bokrijk trekt zo verder de kaart van het 'vakmanschap' en drukt als het ware haar eigen stempel op dit begrip.

"Het verleden is geen afgesloten hoofdstuk maar leeft door in de wereld van vandaag en morgen en geeft ons kennis en inzichten", zegt Igor Philtjens, voorzitter van vzw Het Domein Bokrijk en gedeputeerde van Toerisme, Erfgoed en Cultuur. "Net die actuele blik op onze geschiedenis maakt een essentieel onderdeel uit van dit project. Hiervoor wordt onder meer een samenwerking aangegaan met Bart Lens."

Vakmanschap, een combinatie van doorgedreven vakkennis en het vermogen om deze kennis al doende in een kwalitatief product om te zetten. Een uniek samengaan van hoofd en handen. Met dit als uitgangspunt selecteerde Bokrijk een longlist van 15 potentiële ambachten die in aanmerking komen om in het project verder uitgediept te worden. Vijf zijn er alvast prioritair naar voren geschoven: bierbrouwen, smeden, malen/bakken, leder bewerken en pottenbakken.

De benaming brandmerken is niet toevallig gekozen. "We refereren hiermee naar de oorspronkelijke betekenis 'een merkteken aanbrengen', op vee of op kunstwerken, om eigendom of authenticiteit en kwaliteit aan te geven. Maar ook figuurlijk: 'claimen' en 'zijn stempel drukken op'. Een brandmerk getuigt van de fierheid van een maker. Ook Bokrijk is een 'brand', een sterk merk. De geselecteerde ambachten staan allemaal in relatie tot het dagelijkse leven en hadden tot doel om in de periode voor de industrialisering in de basisbehoeften van de dorpsgemeenschap te voorzien. Het huidige Openluchtmuseum focust zich op het rijke culturele, landschappelijke en natuurlijke erfgoed uit Vlaanderen vanaf de 16de eeuw en de geschiedenis van het leven van alledag op het platteland. Dus wie beter dan Bokrijk kan dit verhaal vertellen, hierbij maximaal gebruik makend van de aanwezige verzameling gebouwen, voorwerpen en dieren én de expertise die de eigen werknemers in de loop der jaren hebben opgebouwd?", aldus gedeputeerde Philtjens.

In de periode 2016-2018 zullen deze ambachten gaandeweg zichtbaar worden in het Openluchtmuseum, geconcentreerd in het museumgedeelte De Kempen. Het dorp zal als het ware tot leven komen op rond het dorpsplein. De bezoeker – van schoolkind tot meerwaardezoeker – kan via een doorgedreven uitwerking met al zijn zintuigen kennis maken met de verschillende aspecten van traditioneel vakmanschap, de betekenis hiervan in het verleden en de rol vandaag en in de toekomst. Het gaat dus om een vernieuwende presentatie van een bestaande collectie en inhoud berust op historisch correcte en wetenschappelijk onderbouwde informatie.

Daar waar het pottenbakken zich nu beperkt tot een demonstratie en workshops voor kinderen, zal je in de toekomst het hele proces van klei tot afgewerkt product kunnen zien, voelen, ruiken en zelf participeren. Hierbij worden, variërend van ambacht tot ambacht, multimedia en hedendaagse technieken ingezet. Aan het begin van de 21ste eeuw zijn beleving en ervaring immers codewoorden geworden.

Bart Lens is aangesteld als curator van het project 'bokrijk brandmerkt'. Uit eerdere samenwerkingen is immers gebleken dat de visie van Bart Lens overeenstemt met de richting die Bokrijk uit wil. "Bokrijk is erg belangrijk voor het Vlaamse erfgoed. Tal van eigentijdse ontwerpen, of het nu gaat om architectuur, meubelontwerp of keramiek, stoelen op oude gebruiken en technieken die in Bokrijk schering en inslag zijn", zegt Bart Lens. "De toekomst van Bokrijk schuilt erin om de bezoekers vanuit het hier en nu verbanden te laten leggen met het verleden, eerder dan nostalgisch terugblikken op hoe het eens was. Geschiedenis schrijven, in plaats van tonen." Bart Lens zal in dit project als een adviseur en creatief klankbord meewerken.

Voor het hedendaagse en toekomstige luik wordt per vakmanschap ook beroep gedaan op een toonaangevende hedendaagse designer die dit vakmanschap eigen is. Zij zijn immers 'de ambachters van nu' die vanuit hun voeling voor authentieke materialen - die sinds jaar en dag bestaan (ijzer, hout, klei, ...) - tal van producten een eigentijdse vorm geven. In heel wat vernieuwende ontwerpen zien we duidelijk die terugkeer naar basistechnieken en basiskennis van weleer. Zo kan in dit voorbeeld van het pottenbakken een kunstenaar met 3D-printing het nieuwe 'pottenbakken' illustreren... Of gaat een ontwerper van schoenen of tassen aan de slag rond 'leder bewerken'.

Het streefdoel is om tegen maart 2018 in totaal tien uitgewerkte ambachten te tonen die een duurzame basis vormen voor het Openluchtmuseum en die continu aangevuld zullen worden om ook in de jaren nadien aantrekkelijk en actueel te blijven. Hierbij aansluitend zal er in één van de grootste schuren in het Openluchtmuseum (Zuikerkerke) een centrale hands-on-ruimte ingericht worden waar bezoekers zelf de handen uit de mouwen kunnen steken tijdens workshops en initiaties allerhande. Zo creëren we 'kindvriendelijk erfgoed' en worden kinderen reeds op jonge leeftijd warm gemaakt om een vak te leren.

Vertrekkend vanuit deze soorten vakmanschap zal Bokrijk vanaf deze zomer ook inzetten op een eigen label: een lijn afgeleide creatieve producten rond vakmanschap die zowel ter plaatse in de huizen als in de centrale museumshop verkocht zullen worden. Ze zal deze lijn zelf of in samenwerking met designers en productontwikkelaars uitbouwen.

Met dit project is Bokrijk helemaal klaar voor de internationale markt. 'Cutting edge craftsmanship' is het onderscheidend vermogen waarmee Vlaanderen zich positioneert in het buitenland. Dit Bokrijk-product sluit hier naadloos bij aan. Die internationale positionering is belangrijk want hierdoor verruimt Bokrijk haar markt, verlengt ze de verblijfsduur in Limburg en genereert ze nog meer toeristisch-economisch rendement voor de regio.

Via het project 'bokrijk brandmerkt' wil het Openluchtmuseum haar visie op het Vlaams vakmanschap op een innovatieve manier overdragen op de internationale bezoeker van de 21ste eeuw. Vanuit een hedendaags perspectief, gebaseerd op kennis en expertise en met respect voor het verleden en het aanwezige erfgoed. Dit gefaseerd tussen maart 2016 en maart 2018, geconcentreerd in museumdeel De Kempen.

TEGEN MAART 2018 TIEN UITGEWERKTE AMBACHTEN - *De Standaard*

Bokrijk zet oude ambachten in de kijker

Ontvangen op
21 MAART 2014

Vzw Het Domein Bokrijk wil, onder de noemer 'bokrijk brandmerkt', oude ambachten en technieken op een innovatieve manier in de kijker zetten. Architect Bart Lens is aangesteld als curator en een eigen label zal zelfgemaakte producten uitwerken.

Het is de bedoeling om oude ambachten in het Openluchtmuseum van Bokrijk op een innovatieve manier in de kijker te zetten. © FGG

VAN ONZE MEDEWERKER

RALPH GREGOOR

GENK | Vzw Het Domein Bokrijk in Genk heeft een nieuw en ambitieus project gelanceerd om het erfgoed, het vakmanschap en de expertise die het Openluchtmuseum rijk is, frisser dan ooit te ontsluiten op maat van de bezoeker van vandaag en morgen.

'bokrijk brandmerkt'

Onder de noemer 'bokrijk brandmerkt' wil het museum oude ambachten en technieken uit het vroegere dagelijkse leven op een innovatieve manier in de kijker zetten via een permanente en 'belevingsvolle' opstelling in een aantal historische huizen.

'Vakmanschap is een combinatie van doorgedreven vakkennis en het vermogen om deze kennis al doen-

de in een kwalitatief product om te zetten', zegt Igor Philtjens (Open VLD), voorzitter van vzw Het Domein Bokrijk en gedeputeerde van Toerisme, Erfgoed en Cultuur. 'We hebben een lijst gemaakt van vijftien ambachten die in aanmerking komen om in het project verder uitgediept te worden. Vijf daarvan zijn prioritair: bierbrouwen, smeden, malen/bakken, leder bewerken en pottenbakken.'

Het streefdoel is om tegen maart 2018 tien uitgewerkte ambachten te tonen die een duurzame basis vormen voor het Openluchtmuseum en die continu aangevuld zullen worden zodat het museum ook de jaren nadien aantrekkelijk en actueel blijft.

'Het eerste product wordt tijdens de zomermaanden gelanceerd', zegt Liesbeth Kees, directeur van

vzw Het Domein Bokrijk. 'Daarbij is het echt de bedoeling dat designers ambachten omzetten in producten.' Architect Bart Lens stond zo bijvoorbeeld in voor het design van een tafel die werd gemaakt door schrijnwerkers van Bokrijk.

In de periode 2016-2018 zullen de ambachten gaandeweg zichtbaar worden in het Openluchtmuseum, met name in het museumgedeelte *De Kempen*.

Vernieuwende presentatie

'De bezoeker kan met al zijn zintuigen kennis maken met de verschillende aspecten van traditioneel vakmanschap, de betekenis ervan in het verleden en zijn rol vandaag en in de toekomst. Het gaat dus om een vernieuwende presentatie van een bestaande collectie en de inhoud berust op historisch correcte

en wetenschappelijk onderbouwde informatie', zegt Philtjens.

'Daar waar het pottenbakken zich nu beperkt tot een demonstratie en workshops voor kinderen, zal je in de toekomst het hele proces van klei tot afgewerkt product kunnen zien, voelen, ruiken en zelf kunnen participeren.' Daarbij aansluitend zal er in een van de grootste schuren van het Openluchtmuseum (Zuienkerke) een centrale 'hands-on'-ruimte ingericht worden, waar bezoekers zelf de handen uit de mouwen kunnen steken tijdens workshops en initiaties.

De kostprijs van het project bedraagt vijf miljoen euro. Dat bedrag wordt betaald door de vzw Het Domein Bokrijk en met een bijdrage van een miljoen euro aan SALK-middelen. De ticketprijs voor bezoekers wordt niet verhoogd. (fgg)

DESIGNERS MAKEN AMBACHTELIJKE PRODUCTEN IN MUSEUM

"Made in Bokrijk"

GENK

Tien designers gaan in tien huisjes van het openluchtmuseum tien ambachtelijke producten ontwerpen (en verkopen). Met dat nieuwe label 'Made in Bokrijk' wil het domein nog meer bezoekers (dan de huidige 300.000) aantrekken en af van hun 'antieke' imago. Prijskaartje: 5 miljoen euro.

Ambachtslui als pottenbakkers, smeden en rietdekkers zijn nu al actief in het openluchtmuseum. Maar om te tonen dat hun 'stiel' ook modern en vernieuwend is, zullen er in 10 huisjes in de Kempen designers op ambachtelijke wijze producten voor Bokrijk gaan ontwerpen. Vijf ambachten liggen nu al vast: bier brouwen, smeden, malen/bakken, leer bewerken en potten bakken. Curator van het project is de Hasseltse architect Bart Lens. "Met de moderne technologie ligt de wereld binnen 'vingerbereik', maar we willen toch nog zien, voelen en ruiken hoe iets gemaakt wordt. Dat is onze bedoeling. Het verleden is geen afgesloten hoofdstuk, maar leeft door in de wereld van vandaag en morgen. Wij gaan ambachten vanaf de 16de eeuw tot overmorgen tonen", beschrijft gedeputeerde Igor Philtjens. "Toerisme Vlaanderen stelt dat baanbrekend vakmanschap de manier is om internationale toeristen aan te trekken. Wel, dat gaan ze hier kunnen zien."

Spin-off

Zo gaat Bokrijk z'n eigen producten krijgen, gemaakt op het domein, met label 'Made in Bokrijk'. Het is de bedoeling dat die ontwerpen dan kunnen doorgroeien tot lucratieve spin-offbedrijfjes. "Zo zorgen we

Jos en Aisha mochten al het beste van hun ambacht 'riet dekken' tonen.

Foto Tony VAN GALEN

twee keer voor jobs: in Bokrijk door ze te laten maken door de mensen van hier en door personeel voor de extra bezoekers. En in de productie van de spin-offs", klinkt het.

De 10 huizen worden - binnenin - de komende tijd verbouwd om die 'nieuwe' ambachten te huisvesten. De plannen zullen vanaf 2016 definitief vorm krijgen.

Een voorbeeld van zo'n modern vakmanschap werd gisteren alvast getoond: een houten eettafel, ontworpen door Lens, in elkaar gestoken door vakmensen van Bokrijk. "Daar willen we naartoe. Maar de

tafel is enkel een voorbeeld, die zal je niet kunnen kopen."

Wat dan wel? Lens: "Dat weten we nog niet. Ik weet wel dat het gaat werken. Wat nu in de museumwinkel verkocht wordt, heeft eigenlijk niets met Bokrijk te maken. Het is toch een droom als we dat kunnen veranderen. Tegen de zomer zouden we al met een eerste product komen."

Bokrijk zelf bekostigt 4 miljoen euro van de plannen, van SALK komt 1 miljoen.

Chris NELIS
Caroline VANDENREYT

Weer open op maandag

- in het hoogseizoen gaat het openluchtmuseum weer op **maandag open**, nu was dat de vaste sluitingsdag
- de **toiletten** in de speeltuin zijn voortaan het hele jaar toegankelijk
- er komt binnenkort ook overal **wifi** voor de bezoekers
- de **prijzen** voor het openluchtmuseum blijven nog ongewijzigd: vanaf 13 jaar (zonder de sixties) is dat 10 euro, met de sixties: 15 euro.

Bokrijk zet oude ambachten op vernieuwende manier in de kijker

GENK Vzw Het Domein Bokrijk wil onder de noemer 'bokrijk brandmerkt' oude ambachten en technieken op een innovatieve manier in de kijker zetten. Architect Bart Lens is aangesteld als curator en een eigen label zal zelfgemaakte producten uitwerken.

De vzw wil de oude ambachten op een innovatieve manier in de kijker zetten via een permanente en belevingsvolle opstelling in een aantal historische huizen rond het Kempens dorpsplein. 'We hebben een lijst gemaakt van vijftien potentiële ambachten die in aanmerking komen om in het project verder uitgediept te worden', zegt Igor Philtjens (Open VLD), gedeputeerde en voorzitter van de vzw. 'Vijf zijn er alvast prioritair naar voor geschoven: bierbrouwen, sme-

den, malen/bakken, leer bewerken en pottenbakken.'

Het streefdoel is om tegen maart 2018 in totaal tien uitgewerkte ambachten te tonen. 'Het eerste product zou tijdens de zomermaanden gelanceerd worden', zegt Liesbeth Kees, directeur van vzw Het Domein Bokrijk. 'Daarbij is het echt de bedoeling dat designers ambachten omzetten in producten.' Een tafel van architect Bart Lens is hier een goed voorbeeld van. Het design komt van Lens, maar de tafel werd ontworpen door schrijnwerkers van Bokrijk.

Vijf miljoen euro

In de periode 2016-2018 zullen deze ambachten gaandeweg zichtbaar worden in het Openluchtmuseum. 'Het gaat dus om een vernieuwende presentatie van een bestaande collectie.

Bezoekers zullen ook zelf de handen uit de mouwen kunnen steken. Foto: rgg

Daar waar het pottenbakken zich nu beperkt tot een demonstratie en workshops voor kinderen, zal je in de toekomst het hele proces van klei tot afgewerkt product kunnen zien, voelen, ruiken en zelf participeren', zegt Philtjens. Er zal bovendien in een van de grootste schuren

van het museum een ruimte ingericht worden waar bezoekers zelf de handen uit de mouwen kunnen steken tijdens workshops en initiaties.

De kostprijs van het totale project bedraagt vijf miljoen euro. De ticketprijs voor bezoekers zal niet verhoogd worden. (rgg)

OPENLUCHTMUSEUM WIL UITBREIDEN EN VIJFTIG JOBS CREËREN

Bokrijk maakt eigen producten

GENK

Het openluchtmuseum van Bokrijk lanceert 'Bokrijk Brandmerkt', een project waarmee men heden en verleden nog meer met elkaar in contact brengt. Tegen 2018 moet alles rond zijn. Dan zouden er ook vijftig extra jobs kunnen bijkomen.

XAVIER LENAERS

Voor het nieuwe seizoen, dat volgende week zaterdag start, gaat het openluchtmuseum van Bokrijk een nieuwe weg bewandelen. Onder het motto 'Bokrijk Brandmerkt' wordt het vakmanschap van de medewerkers meer zichtbaar gemaakt voor het publiek. «Bokrijk is een sterk merk, maar we willen nog verder gaan», vertelt Igor Philtjens, provinciaal gedeputeerde voor toerisme. Brandmerken verwijst naar het aanbrengen van een merkteken, zoals op vee bijvoorbeeld. «Hiermee wou men de echtheid en kwaliteit aangeven. Een actuele kijk op onze geschiedenis wordt een belangrijk onderdeel van ons nieuw concept», aldus Philtjens. In de praktijk wordt 'Bokrijk Brandmerkt' gerealiseerd in tien huisjes, met tien ambachten en tien designers. «In elk huisje werkt een ambachtsman met oude technieken. Naast zich krijgt hij een hedendaags designer. Het zijn de ambachtsmannen van nu die dankzij hun voeling voor authentieke materialen, de producten een eigentijdse vorm geven. In elk huis zal een product 'Made in Bokrijk' gemaakt worden. Voor het ambacht pottenbakken kan bijvoorbeeld een kunstenaar met 3D-printing de moderne vorm ervan presenteren.»

Extra jobs

Begin juli zal het eerste product 'Made in Bokrijk' klaar zijn en te koop worden aangeboden, maar wat dat precies zal zijn wordt nog even geheim gehouden. «Met ons

project willen we extra jobs creëren. In eerste instantie denken we aan dertig directe en twintig indirecte banen. De producten worden in Bokrijk gemaakt, maar kunnen ook door spin-offbedrijven worden geproduceerd.»

Om het concept uit te werken, wordt een curator aangeworven. Dat is Bart Lens, een toparchitect en designer uit Hasselt. «Heel wat eigentijdse ontwerpen stoelen op oude technieken die in Bokrijk schering en inslag zijn», zegt Lens. «Bokrijk zal het huis van de toekomst worden. Gewoon vertellen over het verleden, volstaat niet langer. Waar pottenbakken zich nu beperkt tot een demonstratie en workshops voor kinderen, zal je in de toekomst het hele proces van klei tot kant-en-klaar product kunnen zien, voelen en ruiken. Daarbij worden hedendaagse technieken gebruikt.» Ook Igor Philtjens bevestigt dit. «In één van de grootste schuren wordt een praktijkruimte ingericht. Bezoekers kunnen zelf de handen uit de mouwen steken», zegt de gedeputeerde. «Kinderen worden bovendien warm gemaakt om een vak te leren.»

Een groot project als 'Bokrijk Brandmerkt' kan uiteraard niet op één dag gerealiseerd worden. «Het is een proces», zegt Igor Philtjens. «Tegen maart 2018 hopen we dat het concept volledig bruikbaar is. We trekken hiervoor vijf miljoen euro uit, waarvan één miljoen SALK-middelen. Met dit project zijn we klaar voor de internationale markt. We hopen op vijftien procent meer bezoekers, ook van toeristen die langer in Limburg verblijven.»

Jos leert Aïcha hoe ze het rieten dak moet herstellen.

Foto Bart Bergerhoff

GO BELGIUM
ONTDEK ONZE SUPER UITGERUSTE GO! MO

HYUNDAI ix35
HYUNDAI i30